

LA VIA VERDA

Terres de l'Ebre

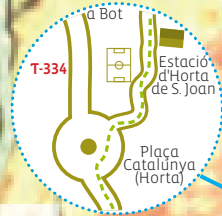
On t'aturen els detalls

SARAGOSSA

LA VIA VERDA

Les vies verdes constitueixen l'instrument ideal per promoure entre la societat una nova cultura de l'oci, de l'esport a l'aire lliure i de la mobilitat no motoritzada. A més, representa un ajut a la cultura de la bicicleta, de l'excursionisme o dels passeigs a cavall, ja que generalitza el seu ús entre tots els ciutadans, i exerceix un important paper educatiu, en especial per als més joves, ja que el gran avantatge de la Via Verda és que garanteix l'accessibilitat i la universalitat dels usuaris, sense limitacions d'edat o capacitat física.

TEROL

FITXA TÈCNICA

Total de ruta: 49 Km

Localització: entre Tortosa i Arnes-Lledó.

Municipis: Tortosa, Roquetes, EMD Jesús, Aldover, Xerta, Benifallet, Pinell de Brai, Prat de Comte, Bot, Horta de Sant Joan i Arnes. A partir d'aquest punt la via enllaça amb l'Aragó.

Desnivell: 400 m

Dificultat: baixa.

Usuaris: a peu, a cavall i amb bicicleta.

Accessibilitat: apte per a minusvàlids.

Recomanacions: bon calçat, cantimplora, cambra de recanvi i llanterna.

Tipus de ferm: asfalt.

Infraestructura: travessa diversos túnels il·luminats, aqüeductes, antigues estacions de ferrocarril, àrees de lleure i ponts.

Punts d'aigua potable: Aldover, Xerta, Bot i la Fontcalda.

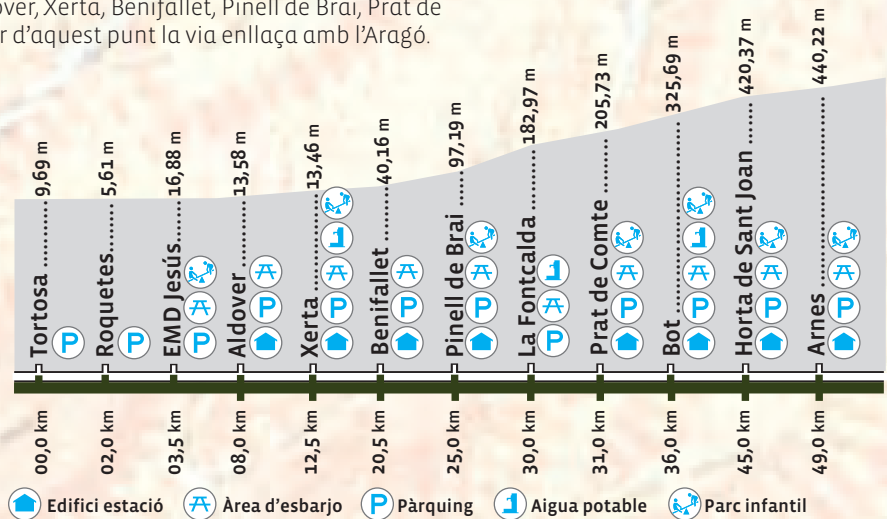
Telèfons d'urgència:

Bombers **085**

Emergències **112**

Ambulàncies **061**

Sanitat respon **902 111 444**

CASTELLÓ

MAR MEDITERRÀNIA

TERRA ALTA

BAIX EBRE

L'EBRE

La unió de les Terres de l'Ebre amb Aragó

Màquines de vapor a l'estació de ferrocarril de Tortosa, a mitjans dels anys 50

Antecedents històrics

Sant Carles de la Ràpita, badia dels Alfacs

Tortosa, nucli antic

Horta de Sant Joan, Roques de Benet

La Via Verda és una ruta turística que transcorre per l'antiga via fèrria de la Val de Zafan on, atès l'interès del govern de l'Aragó de tenir port de mar per explotar els seus productes, van construir un traçat de tren en què estava projectada la unió del municipi de la Puebla de Híjar amb Tortosa. Les obres es varen començar el 1882, però a causa de diversos problemes, no fou fins l'any 1942 quan es va poder inaugurar. La via va estar en servei durant 31 anys i es va tancar definitivament el 17 de setembre de 1973. Aquesta obra no es va concloure mai, fet que la va condemnar al desús.

Comencem amb un passeig per la Vall de l'Ebre

Tram protegit amb tanques de fusta.

Tortosa, pont sobre el riu Ebre

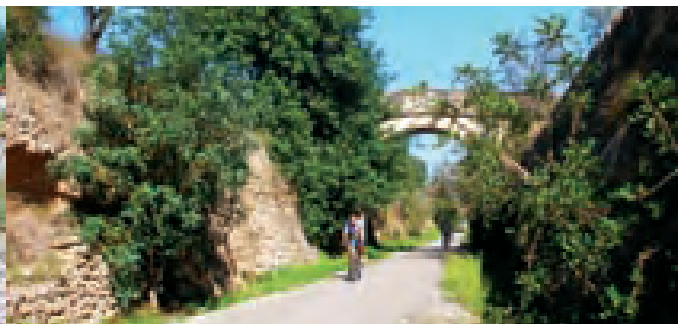
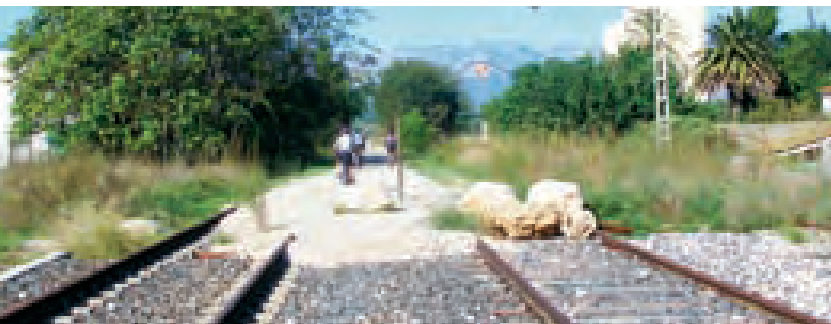
Tortosa, Catedral de Santa Maria

Roquetes, Observatori de l'Ebre

La Via Verda s'inicia al municipi de Tortosa, km 0, tot just on acaba l'antic pont del ferrocarril que travessa el riu Ebre. Unes grans pedres juntament amb restes de rails senyalen el començament del trajecte. A la ciutat de Tortosa, capital del Baix Ebre, us recomanem visitar els anomenats Reials Col·legis (s. XVI), el castell de la Suda (s. X), la catedral de Sta. Maria, els convents de Sta. Clara (s. XIII) i la Puríssima (s. XVII) i el Palau Episcopal (s. XIV), entre molts d'altres edificis del casc antic. Partint del km 0 i seguint el recorregut de la via en sentit nord, ens trobem el terme municipal de Roquetes, situat al marge dret de l'Ebre. Al nucli original destaquen l'església (1829) i l'Ajuntament vell (1881), així com l'Observatori de l'Ebre (1904).

Tortosa

Roquetes

Observatori de l'Ebre
Centre d'Interpretació del Parc Natural dels Ports

EMD Jesús

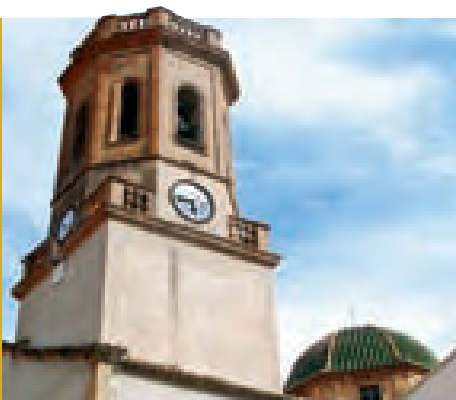
km Quilòmetres des de Tortosa (punt d'origen)
 Temps a peu des de Tortosa (aprox.)
 Temps en bicicleta des de Tortosa (aprox.)

km 00
 00h00'
 00h00'

km 20
 24'
 10'

km 35
 42'
 15'

Jesús, església de Sant Francesc

Jesús, torre del Prior

Aldover

07

Deixant enrera un antic pont de la via, arribem davant del C.I. del Parc Natural dels Ports, per creuar després una carretera i seguir recte fins a l'EMD de Jesús. Circulant per un tram compartit amb vehicles que creua el barranc de la Vall Cervera, arribem a l'àrea de lleure de Jesús, ubicada al Terror Roig. A Jesús podem visitar l'església de Sant Francesc (s. XVIII), la casa museu d'Enric d'Ossó (on hi ha un alberg) i la casa museu Rosa Ma Molas. Sortim del Terror Roig travessant amb precaució la carretera i enllacem novament amb la via que ens porta fins al poble d'Aldover, on es troba la primera estació ferroviària de la via. Creuem el poble, on us recomanem que visiteu l'església parroquial de la Nativitat de Nostra Senyora d'estil neoclàssic. En sortir del poble d'Aldover, creuarem la carretera C-12 per un pas soterrat, direcció a Xerta.

Terror Roig

Torre
del PriorTorre
d'en Corder

Estació d'Aldover

Platja fluvial

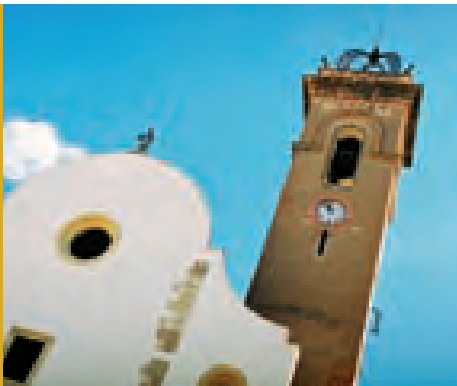
Barranc de
la Conca

 8,0km
01h35'
40'

40 m

6 m

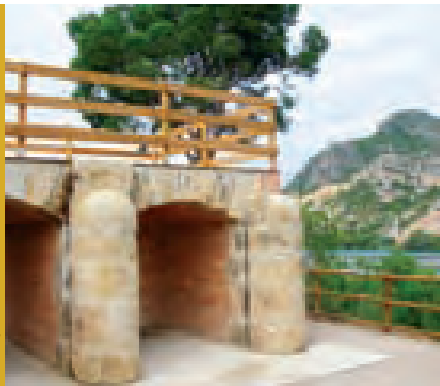
Xerta, església de l'Assumpció

Xerta, l'Assut

Xerta, àrea recreativa de l'Assut

Sortint d'Aldover trobem els primers túnels de la via. Uns metres abans d'arribar al municipi de Xerta trobem un senyal de fi del camí. En aquest punt, es deixa el traçat original de la via i ens desviem cap a l'esquerra, baixant un pendent pronunciat, creuem la C-12 per sota d'un dels viaductes de l'antiga via. Tot seguit passem per sota d'un altre pont que suporta la carretera C-12. A pocs metres ens trobem un senyal d'STOP ja que arribem a la carretera de Xerta, enfront l'àrea de lleure de les Moreres. En paral·lel al canal de la dreta de l'Ebre arribem fins al carrer de la Recta, girem a mà esquerra i sortim a la Plaça Major, on trobem l'església. Continuem pels carrers de Santa Anna, Santa Quitèria i el Calvari fins arribar a l'STOP de l'avinguda de les Terres de l'Ebre. Travessem i a pocs metres ens troben l'estació de la via. Dintre el municipi de Xerta us recomanem la visita a l'església de l'Assumpció i Sant Martí, entre d'altres. També a Xerta podem trobar un alberg i un establiment hotelier.

Àrea de lleure de les Moreres

Estació de Xerta

40 m

l'Assut

251 m

61 m

66 m

140 m

457 m

5 m

12,5 km
02h46'
01h00'

BENIFALLET

La Via Herada

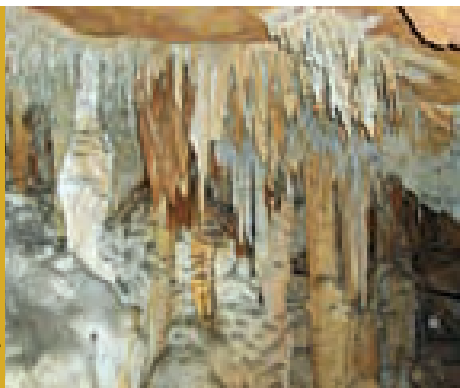
Benifallet, a la vora del riu Ebre

Benifallet, església parroquial

Benifallet, Coves Meravelles

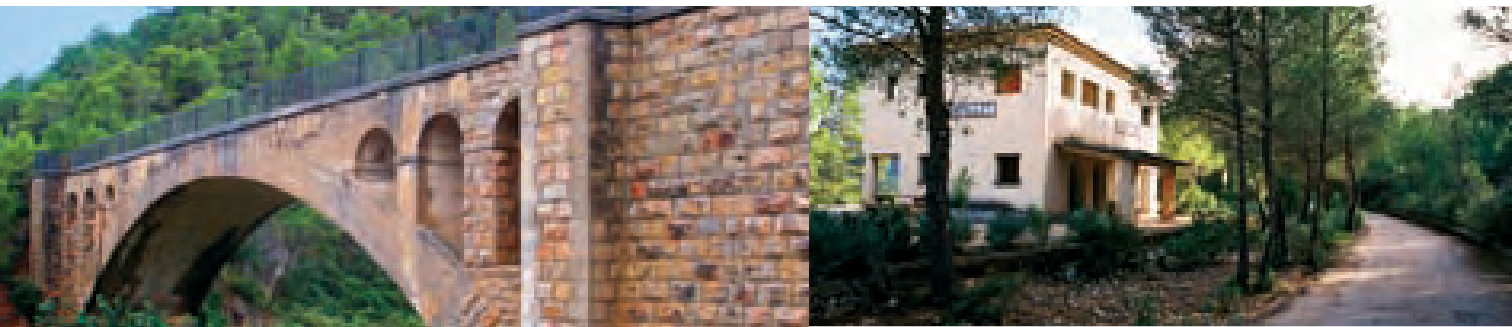

09

Als afores de Xerta, destaca la majestuositat de l'Assut (s. XV), ubicat al bell mig del riu Ebre. És una obra d'enginyeria de tradició àrab, d'uns 370 m de llargada i 7 m d'altura. La via travessa per un seguit de túnels i ponts fins arribar a l'estació de Benifallet, que dista a 4 km del municipi. Ja portem vint-i-un quilòmetres des de la ciutat de Tortosa.

Us recomanem la visita al poble de Benifallet, a l'altra vora del riu Ebre. Destaquem l'ermita de la Mare de Déu de Dalt o del Calvari (segle XIII) i l'edifici del Convent (neogòtic) entre d'altres. Però sens dubte, el poble de Benifallet és conegut per la bellesa de les Coves Meravelles. Al terme municipal de Benifallet també trobem la vall de Cardó.

Deixant enrere l'estació de Benifallet, trobem tot un seguit de túnels amb diferents llargades que poden arribar fins als 749 metres.

Barranc de Xalamera

369 m

93 m

Pont dels Freres

230 m

88 m

330 m

Estació de Benifallet

458 m

78 m

Riu Canaletes

139 m

69 m

20,5 km
04h30'
01h42'

A la Via Verda
hi ha un total
de 40 túnels

PINELL DE BRAI

La Via Verda

Riu Canaletes, congost

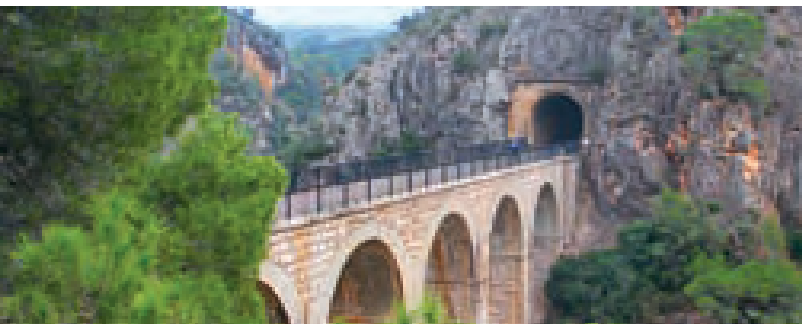
Pinell de Brai, Celler Cooperatiu

Pinell de Brai, vista general

11

El pont de la Riberoles, que ens permet travessar el riu Canaletes, és el punt límit de les comarques del Baix Ebre i de la Terra Alta i ens porta fins la primera estació de la Terra Alta: el Pinell de Brai.

L'estació del Pinell de Brai es troba a 6 km del municipi on s'hi arriba per la carretera N-230b. A la població s'hi pot visitar el Celler Cooperatiu modernista de Cèsar Martinell, obra de principis del segle XX. L'edifici és el màxim exponent de les cooperatives construïdes per aquest deixeble d'Antoni Gaudí. L'estil modernista s'hi aprecia pels quatre cantons i es fa imprescindible contemplar el magnífic fris de ceràmica vidriada situat a la façana del celler, obra d'en Xavier Nogués.

172 m

193 m

Pont de la Riberoles

88 m

553 m

291 m

138 m

Estació de Pinell de Brai

201 m

533 m

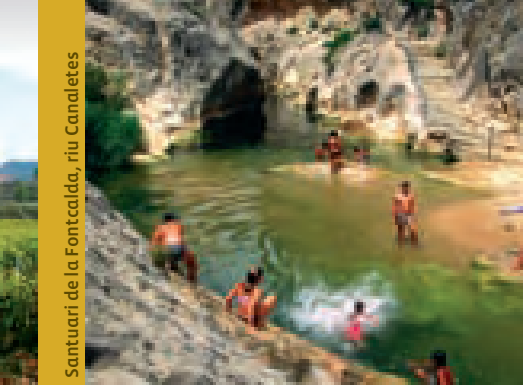
65 m

135 m

25,0 km
05h35
02h05

246 m

Santuari de la Fontcalda, riu Canaletes

Prat de Comte, nucli

Art al Ras, bitllet de tren

A 5 quilòmetres de l'estació del Pinell de Brai hi trobem el Santuari de la Fontcalda, conjunt paisatgístic, termal i religiós, lloc de parada obligada per aquells que recorren la Via Verda. Situat enmig d'una vall a la vora del riu Canaletes, rep el nom de la font mineromedicinal d'aigua calenta que brolla al peu del santuari. Les seves aigües netes i transparents conviden a banyar-s'hi. Després de travessar dos túnels s'arriba a l'estació de Prat de Comte, municipi situat a 4 km de la Via Verda on s'hi arriba per la carretera T-361 que surt pel darrera de l'estació. Al municipi hi destaca l'església de Sant Bartomeu (S. XVII) d'estil renaixentista. A partir de l'estació de Prat de Comte és freqüent trobar per la Via Verda obres del projecte escultòric Art al Ras, proposta cultural de la Terra Alta amb obres d'art situades als camins que uneixen els municipis de la comarca.

Santuari de la Mare de Déu de la Fontcalda

Estació de Prat de Comte

200 m

195 m

68 m

Font del Teix

166 m

149 m

749 m

300 m

340 m

248 m

20 m

300 km
06h00'
02h30'

310 km
06h12'
02h35'

50 m

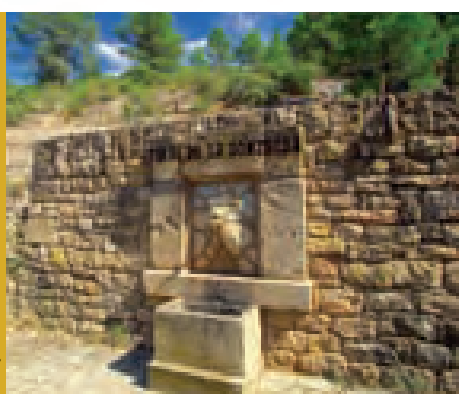
Bot, església de Sant Blai

Bot, ermita de Sant Josep

Bot, Forat de la Donzella

13

Tot just sortir de l'estació de Prat de Comte es troba el túnel més llarg del recorregut (749 metres) i de camí cap a Bot la ruta travessa l'últim pont del riu Canaletes, la serra de Pàndols i passa a tocar de l'ermita de Sant Josep. L'estació de Bot es troba al bell mig del traçat i al costat de la població, on destaca l'església renaixentista de Sant Blai (s. XVII). Des de davant de l'estació arrenca un camí que porta fins a l'ermita de Sant Josep (S. XIX) situada dalt d'un turó i des d'on s'albira una fantàstica vista de la població, del riu Canaletes i de les serres de Pàndols i Cavalls. A la vora de l'ermita s'hi troba l'àrea recreativa del Forat de la Donzella.

Ermita de Sant Josep

192 m

Obra Art al Ras

197 m

Estació de Bot

Tossal del Moro

149 m

366 m

Barranc del Censal

671 m

6 m

36,0 km
07'12"
03'00"

242 m

HORTA DE SANT JOAN

Horta de Sant Joan, Racó de les Olles

Horta de Sant Joan, ajuntament

Horta de Sant Joan, l'olivera "El Parot"

El camí per la Via Verda continua en direcció a Horta de Sant Joan. Sis túnels i dos viaductes de fins a onze arcs conformen aquesta part del recorregut on, a mesura que es va pujant, es descobreixen les muntanyes que formen part del Parc Natural dels Ports. La presència de la muntanya de Santa Bàrbara indica que s'està a punt d'arribar a l'estació d'Horta de Sant Joan. El municipi dista 2 quilòmetres de la Via Verda i s'hi arriba pel camí que neix al davant de l'estació un cop travessada la Via Verda per un estret pont. Aquest mateix camí també ens porta cap al Convent de Sant Salvador (s. XIII – XVII) i cap a l'espai natural anomenat "Racó de les Olles" indret de gran bellesa i lloc ideal per prendre un bany a les aigües del riu Canaletes. A la població es pot visitar l'Ecomuseu dels Ports i el Centre Picasso, essent una de les visites obligades el nucli urbà medieval.

Estació d'Horta de Sant Joan

Barranc del Molf del Cap 331 m
 60 m
 184 m
 Torre del Prior
 Muntanya de Santa Bàrbara 350 m
 Obra Artal Ras
 Convent de Sant Salvador d'Horta

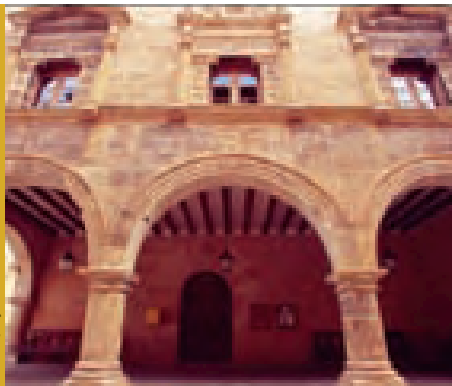
160 m

45,0 km
 09h00
 03h45'

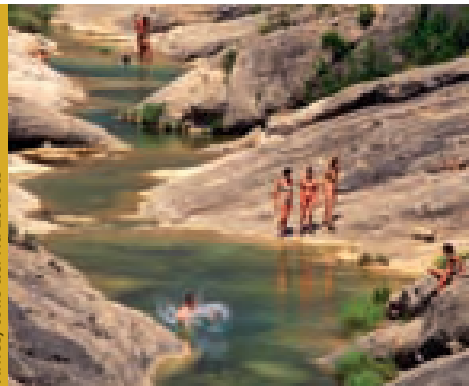
Arnes, perfil

Arnes, ajuntament renaixentista

Arnes, tolls del riu Estrets

15

Tan sols 5 quilòmetres separen l'estació d'Horta de Sant Joan de l'estació d'Arnes-Lledó, situada a la vora de l'imponent pont de formigó que salva l'obstacle natural del riu Algars i on s'hi poden practicar esports d'aventura. Seguint la senyalització es pot arribar des de l'estació fins al municipi d'Arnes, a 5 quilòmetres de la Via Verda, on situats a la plaça Major podem admirar una privilegiada panoràmica dels Ports. El nucli històric d'aquest poble, situat a una altitud de 508 metres, va ser declarat Bé d'Interès Cultural per la Generalitat de Catalunya i en destaca l'edifici de l'ajuntament, antic palau renaixentista del segle XVI. També s'hi poden contemplar les restes de l'antiga església al costat de l'actual, dedicada a Santa Magdalena i datada al segle XVII.

Obra Art al Ras

Barranc dels Diumenges
Obra Art al Ras

Estació d'Arnes

Viaducte de l'Algars

Mirant per damunt dels Ports

Viaducte sobre el riu Algars, pas de la Via Verda vers l'Aragó

EMPRESSES QUE OPEREN A LA VIA VERDA

Beniemocions SL

Dr. Sastre, 10
43512 Benifallet
Tel. 619 33 43 84 - 630 87 42 36
beniemocions@hotmail.com
www.beniemocions.cat

Bicisports Aubanell

Mestre Joan Garde, 5
43780 Gandesa
Tel. 977 42 05 50 - 660 53 23 46
info@bttterraalta.com
www.bttterraalta.com

Esgambi. Serveis Turístics

Sant Miquel, 7
43596 Horta de Sant Joan
Tel. 689 29 37 66
info@esgambi.com
www.esgambi.com

Fàbregues Motorsport

Polígon la Ravaleta, parcel·la 1.7
43520 Roquetes
Tel. 977 50 01 00
info@fabregues
www.fabregues.es

Gubiana dels Ports S.L

Apt. de correus 69
43520 Roquetes
Tel. 977 47 48 87 - 637 08 50 52
caro@gubiana.com
www.gubiana.com

Guies del Port

Aragó, 76
43597 Arnes
Tel. 977 43 55 15 - 676 30 80 21
guiesdelport@gmail.com

L'Esplai del Ciclista

Polígon Pla de l'Estació, parcela 4.4
43500 Tortosa
Tel. 977 58 86 66
esplaiciclista@esplaiciclista.com
www.esplaiciclista.com

L'Estació Bikes

Ambuórrro, 9
43592 Xerta
Tel. 686 83 20 91
neuslorente@msn.com

Montsport

Medi natural, 4
43596 Horta de Sant Joan
Tel. 977 43 50 74 - 665 54 30 58
Fax 977 43 51 65
info@montsport.es
www.montsport.es

Serveis turístics Natura Bike

Tortosa, 9
43594 El Pinell de Brai
Tel. 977 42 60 47 - 600 31 18 71
info@naturabike.org
www.naturabike.org

Serveis turístics Rural Sports

Prat de la Riba, 12
43597 Arnes
Tel. 646 98 52 23
ruralsports@telefonica.net

MÉS INFORMACIÓ

Consell Comarcal del Baix Ebre

Barcelona, 152
43500 Tortosa
Tel. 977 44 53 08
turisme@baixebre.cat
www.baixebre.cat

Consell Comarcal de la Terra Alta

Bassa d'en Gaire, 1
43780 Gandesa
Tel. 977 42 00 18
turisme@terra-alta.org
www.terra-alta.org

www.terresdelebre.travel

www.viasverdes.com

Edita: Patronat de Turisme de la Diputació de Tarragona.

Textos: Consell Comarcal del Baix Ebre, Consell Comarcal de la Terra Alta.

Fotografia: Consell Comarcal del Baix Ebre, Consell Comarcal de la Terra Alta. Joan Carles Prats, Mariano Cebolla, Joan Revillas, J. Blanch i Rafel López-Monné.

Disseny gràfic: Quimo Panisello.

Impressió: Impremta Querol.

Dipòsit Legal:

PATRONAT DE TURISME DE LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA

C/ de l'Àngel 6 - 3a planta | Edifici Siboni | 43500 Tortosa | Tel. +34 977 444 447 | Fax +34 977 445 400
E-mail: terresdelebre@diputaciodelatarragona.cat | www.terresdelebre.travel

